

บทที่ 1

บทนำ

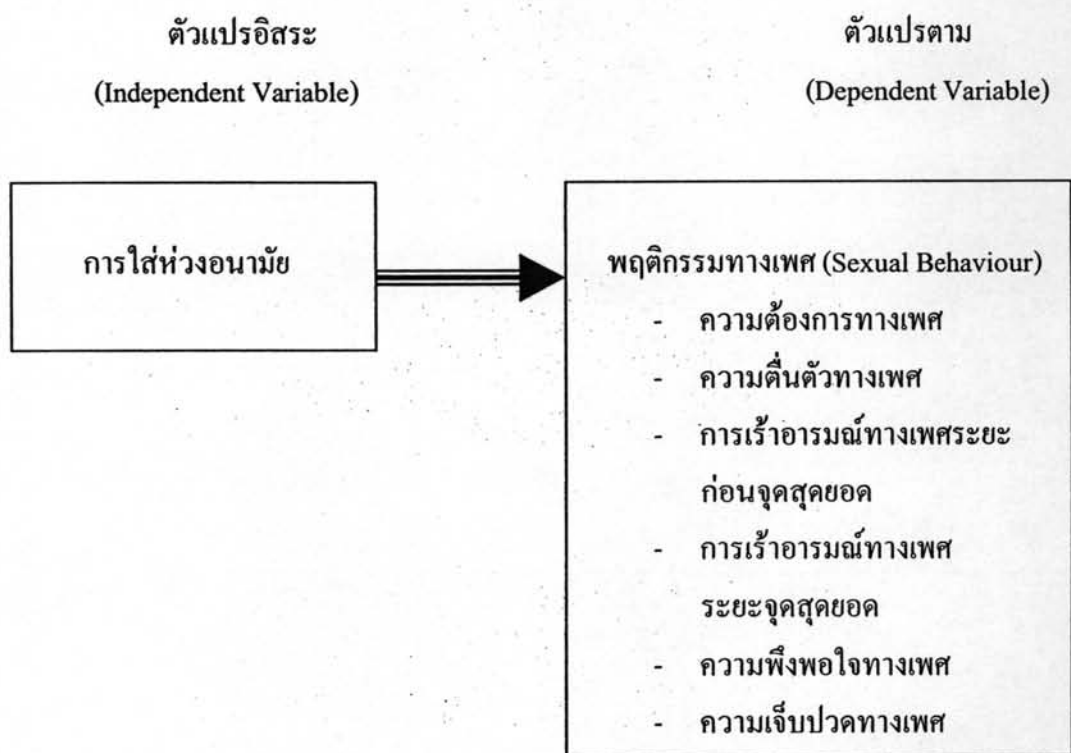
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ห่วงอนามัย(Intrauterine Device: IUD) นับว่าเป็นวิธีการคุมกำเนิดแบบชั่วคราวอีกวิธีหนึ่งที่มีประสิทธิภาพสูง ปลอดภัย และมีอัตราการคงใช้สูงของสตรีที่สมรส ซึ่งอยู่ในวัยเจริญพันธุ์ มีอายุระหว่าง 15-44 ปี ที่ใช้ห่วงอนามัยจำนวนร้อยละ 3.2 ซึ่งส่วนใหญ่มารับบริการในสถานบริการของรัฐจำนวนร้อยละ 93.5 และมีอัตราการคงใช้สูงถึงร้อยละ 79.9 นอกจากนี้ประสิทธิภาพในการคุมกำเนิดของห่วงอนามัยมีอัตราการตั้งครรภ์ใกล้เคียงกับการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด (อภิชาติ จำรัสฤทธิ์รงค์, 2540) แม้ว่าจำนวนสตรีที่ใช้ห่วงอนามัยจะมีจำนวนน้อย แต่อัตราการคงใช้สูงและระยะเวลาในการคุมกำเนิดได้นานคือ 5 – 10 ปี ขึ้นอยู่กับชนิดของห่วงอนามัย ดังนั้นจึงเป็นวิธีการคุมกำเนิดอีกวิธีหนึ่งที่เหมาะสมในสตรีที่ต้องการเว้นระยะการมีบุตรเป็นระยะเวลานาน การคัดเลือกสตรีที่มาใช้บริการอย่างเหมาะสมตลอดจนการให้การปรึกษาที่ดี และการให้บริการใส่ห่วงอนามัยที่ถูกต้อง จะทำให้การใช้ห่วงอนามัยมีผลข้างเคียงน้อย ในอดีตที่ผ่านมาพบว่าการใส่ห่วงอนามัย ส่งผลต่อความต้องการทางเพศลดลงเพราะมีอาการเจ็บขณะร่วมเพศ(Painful intercourse) น้ำหล่อลื่นช่องคลอดแห้ง(Vaginal Dryness) ไม่ถึงจุดสุดยอดขณะร่วมเพศ(Experienced Orgasm) แต่ในปัจจุบันพบว่าการใช้ห่วงอนามัยไม่แตกต่างกันระหว่างการคุมกำเนิดวิธีธรรมชาติ(Bjom J.etal อ้างใน Contraception.,1999:281) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า การศึกษาพฤติกรรมทางเพศของสตรีที่ใส่ห่วงอนามัยที่ยังไม่มีการศึกษาและรายงานในประเทศไทย จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้ทราบถึง ความรู้สึทางเพศ ความต้องการทางเพศ และการตอบสนองทางเพศ ตลอดจนพฤติกรรมทางเพศของสตรีที่ใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิดได้อย่างถูกต้อง อันจะนำไปสู่การตระหนักรู้ถึงปัญหาและแก้ไขปัญหาที่มีผลต่อสุขภาพทางเพศและคุณภาพชีวิตที่ดีของสตรีที่ใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิดได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศในสตรีที่ใส่ห่วงอนามัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptives Study) เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของสตรีที่ใส่ห่วงอนามัย ที่มารับบริการใส่ห่วงในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ซึ่งศึกษาในระหว่างเดือนมกราคม 2548- ตุลาคม 2549 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศของสตรีในระยะก่อนและหลังการใส่ห่วงอนามัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นสตรีที่มารับบริการใส่ห่วงในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จำนวน 57 คน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptives Study) ทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศของสตรีกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สตรีที่เข้ามาใช้บริการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 57 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ การใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมทางเพศ ซึ่งประกอบด้วย การตอบสนองทางเพศในด้านความต้องการทางเพศ ความตื่นตัวทางเพศ การตอบสนองทางเพศระยะก่อนจุดสุดยอด ระยะจุดสุดยอด และความพึงพอใจทางเพศ ความเจ็บปวดทางเพศ

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การศึกษานี้ได้ศึกษาเฉพาะในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์เท่านั้น จึงไม่สามารถอธิบายถึงสตรีที่ใส่ห่วงอนามัยทั่วประเทศได้
2. การศึกษาวิจัยนี้ขาดการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนอื่นที่อาจจะมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ เช่น ช่วงอายุ เศรษฐฐานะ สภาวะทางจิตใจ เป็นต้น
3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาไม่ได้จำกัดในด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา ซึ่งอาจมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่ต่างกันได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สตรีผู้ใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด (Intrauterine Device Acceptor) หมายถึง สตรีที่ใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด มีอายุตั้งแต่ 15-44 ปี ซึ่งเข้ามาใช้บริการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โดยเลือกการคุมกำเนิดด้วยวิธีใส่ห่วงอนามัยวิธีเดียว และไม่มีโรคหรือได้รับยาอื่นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศทำให้เกิดอาการภาวะบกพร่องทางเพศ

ห่วงอนามัยคุมกำเนิด (Intrauterine Device) หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ในการคุมกำเนิดแบบชั่วคราว(วสันต์ ถิ่นะสมิต, 2539:348) ในสตรีที่มารับบริการใส่ห่วงอนามัยแบบไม่มีฮอร์โมนในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

พฤติกรรมทางเพศ (Sexual Behaviour) หมายถึง การตอบสนองทางเพศในด้านความต้องการทางเพศ ความตื่นตัวทางเพศ การตอบสนองทางเพศระยะก่อนจุดสุดยอด ระยะจุดสุดยอด ความพึงพอใจทางเพศ และความเจ็บปวดทางเพศ สำหรับในงานวิจัยนี้วัดได้โดยการใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศซึ่งมีทั้งหมด 16 ข้อคำถาม

การตอบสนองทางเพศ หมายถึง ปฏิกริยาทางด้านร่างกายและจิตใจที่เกิดจากการกระตุ้นหรือเร้าอารมณ์ทางเพศ ซึ่งเกิดจากการสัมผัสทั้ง 6 คือ กายสัมผัส จักขุสัมผัส เสียง กลิ่นรส และจินตนาการ รวมทั้งการเรียนรู้ และสิ่งสมประสงค์ที่มีผลต่อการตอบสนองความรู้สึก

ต่าง ๆ ทางเพศ เช่น ความต้องการทางเพศ ความตื่นตัวทางเพศ การตอบสนองระยะก่อนจุดสุดยอด และระยะจุดสุดยอดทางเพศ

ความพึงพอใจทางเพศ หมายถึง ความพึงพอใจหรือความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์ที่สตรีกลุ่มตัวอย่าง ได้รับจากสามี ซึ่งวัดได้จากแบบสัมภาษณ์ในส่วนความพึงพอใจทางเพศ

ความเจ็บปวดทางเพศ หมายถึง ความรู้สึกเจ็บปวดบริเวณอวัยวะเพศในขณะที่มีเพศสัมพันธ์ หรือหลังจากมีเพศสัมพันธ์ (เกษม ตันติผลาชีวะ, 2536)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รับข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมทางเพศของสตรีภายหลังการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด
2. ช่วยให้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมทางเพศภายหลังการใส่ห่วงอนามัย
3. เป็นข้อมูลให้กับสตรีที่จะตัดสินใจเลือกวิธีการคุมกำเนิดด้วยห่วงอนามัย
4. ช่วยให้บุคลากรทางการแพทย์และพยาบาล ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและนำไปส่งเสริมให้เกิดการเลือกวิธีการคุมกำเนิดด้วยห่วงอนามัย